

ÎNCHEIERE

20 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Mariana Pitic
Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Uniunea Avocaților din Republica Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Elenei Organ împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de către Organ Elena, casată în parte hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 29 decembrie 2016 cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 29 decembrie 2015, Organ Elena a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 13 august 2015 a recepționat o scrisoare din partea Comisiei pentru Etică și Disciplină a Uniunii Avocaților, prin care a fost informată despre petiția parvenită de la Zinovia Mihailiuc, Bruma Serghei și Botnaru Ecaterina și despre posibilitatea de a depune o referință pe marginea petiției.

Susține că, la 01 septembrie 2015 reclamanta a depus referința cu anexarea probelor-înscrisuri împotriva învinuirilor aduse în plângerea petiționarilor, suplimentar depunând și explicații în acest sens.

Declară reclamanta că despre intentarea la 02 noiembrie 2015 a procedurii disciplinare în privința sa și numirea spre examinare a acesteia în ședința Comisiei pentru etică și disciplină din 09 noiembrie 2015 a aflat întâmplător când făcea cunoștință cu dosarul SA „Locuințe pentru toți”.

Indică că Comisia pentru etică și disciplină prin neinformarea cu privire la intentarea procedurii disciplinare i-a încălcat dreptul la informație, prin neadmiterea

dânsei și avocatului său la examinarea cazului i-a lezat dreptul la apărare și a discriminat-o, iar hotărârea din 21 decembrie 2015 a Comisiei pentru etică și disciplină nu este bazată pe probe care ar confirma vinovăția sa în comiterea cărorva abateri disciplinare.

Invocă Organ Elena că decizia Comisiei pentru etică și disciplină din 21 decembrie 2015 prin care a fost dispusă retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat este vădit ilegală, fiindu-i încălcat dreptul la apărare, dreptul de a fi prezumată nevinovată, dreptul la informație, dreptul la exercitarea profesiei de avocat, dreptul de a asista la ședințele comisiei și de a da explicații și dreptul la nediscriminare în fața legii.

Menționează reclamanta că decizia de sancționare a fost emisă cu încălcarea procedurii de adoptare, și anume, fără întrunirea majorității voturilor membrilor comisiei, iar procedura de examinare a plângerii petiționarilor a depășit termenul de două luni în interiorul căruia comisia urma să examineze cauza disciplinară.

Mai menționează reclamanta că nu a comis careva abateri în activitatea sa și nu se face vinovată de faptele imputate ei drept abateri și încălcare de lege, iar cele imputate de Comisia pentru etică și disciplină nu au fost confirmate prin careva dovezi.

Cere Organ Elena stabilirea faptului violării de către Comisia pentru etica și disciplină a dreptului la apărare, nediscriminare, dreptului de a fi prezumată nevinovată, accesului la informare, dreptului la exercitarea profesiei de avocat, anularea deciziei Comisiei pentru etică și disciplină din 21 decembrie 2015 și obligarea președintelui Uniunii Avocaților, domnului Vitalie Tăbîrță să-i aducă scuze oficiale pentru încălcarea drepturilor garantate și repararea din contul Uniunii Avocaților în beneficiul său prejudiciului moral în mărime de 1 000 000 lei pentru cauzarea suferințelor psihice și fizice, neliniște și stres, precum și prejudicierea numelui și reputației profesionale.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 29 decembrie 2016, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Instanța de fond a considerat că decizia Comisiei pentru etică și disciplină din 21 decembrie 2015 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare a fost adoptată cu respectarea procedurii prevăzute de lege și a respins acțiunea în această parte ca fiind neîntemeiată, iar celelalte pretenții le-a respins ca fiind subsecvente.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017, a fost admis apelul declarat de către Organ Elena, casată hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 29 decembrie 2016 în partea respingerii pretențiilor Elenei Organ cu privire la anularea deciziei Comisiei pentru etică și disciplină din 21 decembrie 2015 și repararea prejudiciului moral și emisă o nouă hotărâre de admitere în această parte a acțiunii. A fost anulată decizia Comisiei pentru etică și disciplină din 21 decembrie 2015 și s-a încasat din contul Uniunii Avocaților în beneficiul Elenei Organ prejudiciul moral în mărime de 5000 lei. În rest hotărârea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 29 decembrie 2016 a fost menținută.

Instanța de apel a concluzionat că membrii Comisiei pentru etică și disciplină nu au respectat procedura de adoptare a deciziei contestate din 21 decembrie 2015,

prevăzută de Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002 și art. 48 din Statutul profesiei de avocat, or propunerea de aplicare a sancțiunii disciplinare - retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat a acumulat 5 voturi „pentru” din 11 membri a Comisiei pentru etică și disciplină, iar propunerea de aplicare a sancțiunii disciplinare – mustrare a acumulat 2 voturi „pentru”, în rest 3 membri au votat „împotriva” și 1 membru s-a abținut.

În privința mărimii prejudiciului moral, instanța de apel a considerat că suma de 5000 lei este rezonabilă, proporțională și în măsură să satisfacă suferințele reclamantei în raport cu valorile morale la care s-a atentat prin acțiunile ilegale ale Uniunii Avocaților.

La 28 august 2017, Uniunea Avocaților a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017 cu menținerea hotărârii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 29 decembrie 2016.

În susținerea recursului Uniunea Avocaților a invocat că, conform procesului – verbal al ședinței Comisiei pentru etică și disciplină nr. 9 din 21 decembrie 2015 a fost supusă votării propunerea de a aplica avocatului Elena Organ sancțiunea disciplinară sub formă de retragere a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat, fiind acumulate 5 voturi „pentru”. A fost supusă votării propunerea de a aplica în privința avocatului Organ Elena sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare, fiind acumulate 2 voturi „pentru”. A fost supusă votării propunerea de respingere a plângerii ca neîntemeiată, fiind acumulate 3 voturi „pentru”. Astfel, în cadrul procedurilor de deliberare s-a constatat cu certitudine faptul că majoritatea membrilor Comisiei pentru etică și disciplină (7 membri) au votat „pentru” aplicarea sancțiunii disciplinare, drept urmare fiind propusă adoptarea deciziei asupra sancțiunii care a acumulat cel mai mare număr de voturi „pentru” – retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat, acumulând 6 (șase) voturi, ceea ce constituie votul majorității membrilor Comisiei.

De asemenea, indică recurenta că în speță nu a fost respectată procedura prealabilă de soluționare a pricinii, or Organ Elena până la sesizarea instanței de contencios administrativ nu a contestat actul administrativ cu cerere prealabilă la organul emitent.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017 a fost expediată în adresa recurente la 25 iulie 2017, însă însă lipsesc date în privința recepționării acesteia.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Uniunea Avocaților la 28 august 2017 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 15 noiembrie 2017, în adresa intimă Organ Elena a fost expediată copia recursului declarat de către Uniunea Avocaților din Republica Moldova cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 15 decembrie 2017 Elena Organ a depus referință, iar la 18 decembrie 2017 – referință suplimentară, solicitând respingerea recursului declarat de Uniunea

Avocaților și menținerea deciziei instanței de apel, pe care o consideră legală și întemeiată.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile și obiecțiile expuse în referințe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Uniunea Avocaților este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Uniunea Avocaților nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu pot fi reținute argumentele recurente Uniunea Avocaților precum că instanța de apel în mod eronat a interpretat legea, decizia Comisiei pentru etică și

disciplină a Uniunii Avocaților cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare – retragerea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat fiind adoptată cu votul majorității membrilor Comisiei pentru etică și disciplină (6 voturi „pentru”), deoarece din procesul-verbal nr. 9 al Comisiei pentru etică și disciplină din 21 decembrie 2015 rezultă că propunerea privind aplicarea sancțiunii disciplinare Elenei Organ sub formă de retragere a licenței a obținut doar 5 voturi „pentru”, iar pentru aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare – 2 voturi „pentru”, 3 membri au votat pentru respingerea plângerii ca neîntemeiată și 1 membru s-a abținut, astfel Comisia pentru etică și disciplină a luat decizia de aplicare a sancțiunii disciplinare - retragerea licenței intimetei Organ Elena, care a întrunit cel mai mare număr de voturi „pentru” (5 din 11).

Or, cu 6 voturi „pentru” (votul majorității) a fost votată propunerea ulterioară, și anume propunerea de a lua decizia cu cel mai mare număr de voturi acumulate, ceea ce este contrar prevederilor art. 42 alin. (5) din Legea cu privire la avocatură din 19 iulie 2012.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurenteii privind nerespectarea de către intimată/reclamantă a procedurii prealabile a examinării cauzei pe cale extrajudiciară, or la dosar este anexată dovada adresării de către Organ Elena la 28 decembrie 2015 cu cerere prealabilă către Uniunea Avocaților, la care ultima nu a formulat vreun răspuns. Astfel, necătând la faptul că recurenta/reclamantă nu a așteptat termenul de 30 zile prevăzut de lege pentru soluționarea cererii prealabile, datorită adresării recurenteii/reclamantei în instanța de judecată la data de 29 decembrie 2015, ținând cont că Uniunea Avocaților nu a dat un răspuns la cererea prealabilă a reclamantei pe durata procedurilor în instanța de judecată, procedura prealabilă de soluționare a litigiului a fost considerată ca fiind respectată.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Uniunea Avocaților ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Uniunea Avocaților din Republica Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Luiza Gafton